

Muistio

24.10.2024

VN/3772/2024
VN/3772/2024-MMM-11

Maatalousjaosto 25.10.2024

HE 109/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025

Asiantuntijalausuntona koskien hallituksen esitystä 109/2024 vp eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025 esitämme ruokaketjun kehittämisen ml. elintarvikkeiden viennin edistäminen osalta seuraavaa.

Talousarvioesityksessä momentille 30.20.47 esitetään myönnettäväksi 4,603 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytetään elintarvikemarkkinatoimien ja ruokapoliittisen selonteon tavoitteita tukevien kansallisten tai kansainvälisten toimenpiteiden rahoittamiseen. Määrärahalla tuetaan lisäksi luomualan ja lähiruoan kehittämisohjelmien mukaisia toimenpiteitä sekä luonnontuotealan kehittämistä. Lisäksi määrärahalla tuetaan ruokaketjun ja maatalouden markkinoita koskevia kehittämis- ja kokeiluhankkeita uusien innovaatioiden kehittämiseksi. Määrärahalla tuetaan myös hallitusohjelman tavoitteita mm. kasvuohjelman ja ruoantuotannon strategian valmistelussa ja toimeenpanossa sekä elintarvikesektorin kauppataseen parantamisessa mm. viennin edellytyksiä vahvistamalla.

Määrärahalla voidaan rahoittaa hankkeita, kilpailutettuja hankintoja tai suora hankintoja sekä kulutusmenoja, kuten palkkoja, palkkioita, selvityksiä, messuja ja seminaareja. Ruokavirasto vastaa hankeavustusten hausta, maksatuksista ja valvonnoista. Hankkeet myönnetään erityisavustuksina.

Vuoden 2024 budjettiin sisältyi hallitusohjelmallisäys (HO 2024) elintarvikemarkkinatoimista (4,0 milj. euroa). Määrärahaa on käytetty mm. maataloustuotteiden kustannusindeksien tilastoinnin parantamiseen, hintatilastoinnin kehittämiseen, Kuluttaja- ja kilpailuviraston käynnissä olevaa selvitystä, jossa tarkastellaan elintarvikemarkkinoiden tehokkuutta ja kilpailusuhteita. Vuoden 2025 budjettiin sisältyy hallitusohjelmallisäystä 2,3 miljoonaa euroa, jota on tarkoitus käyttää vastaavanlaisiin toimiin. Lisäksi rahoitetaan maatalous- ja elintarvikeattaseat, joiden toimipaikkana on Japani ja Etelä-Korea.

Momentilta on rahoitettu lisäksi hallitusohjelman mukaisen kasvuohjelman toimenpiteitä, jolla tavoitellaan ruokajärjestelmän kestävyyttä, kannattavuutta ja kilpailukykyä, sekä ruoantuotannon pitkän aikavälin strategian valmisteluun liittyviä tehtäviä.

Ruokavirasto on käynnistänyt vuonna 2024 kaksi hankehakua, jossa huomioitiin hallitusohjelman linjaukset elintarvikeviennin edistämisestä.

Hallituksen kehysneuvotteluissa 15.-16.4.2024 on kasvupaketin yhteydessä kirjattu:

Suomi panostaa puhtaiden olosuhteiden ja laadukkaiden tuotteiden avulla maatalouden ja elintarviketuotannon kehittämiseen. Lisäarvotuotteiden viennin edistäminen vahvistaa elintarvikesektorin kasvua, kilpailukykyä ja maatalouden kannattavuutta sekä kansallista huoltovarmuutta. Valtion tutkimusrahoituksella tuetaan ruoka- ja luonnonvara-alan innovaatioita ja vahvistetaan kansainvälistä yhteistyötä kestävän ruokajärjestelmän ja eläinten hyvinvoinnin osalta.

Hallituksen tiedotteessa 24.4.2024 on todettu:

Hallitus myös panostaa biotaloussektorin kasvuun, kilpailukykyyn ja kannattavuuteen lisäyksellä elintarvikeviennin, huoltovarmuuden ja metsäsektorin arvoketjujen edistämiseen.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

Maa- ja metsätalousministeriö ehdottaa, että kehysriihessä sovitun mukaisesti vuoden 2025 talousarvioesityksessä momentille 30.01.40 (Maa- ja elintarviketalouden sekä luonnonvaratalouden huoltovarmuuden vahvistaminen, viennin edistäminen ja arvonnisan kehittäminen) kohdennetusta 10,0 milj. euron määrärahasta osa siirretään vuoden 2025 täydentävässä talousarvioesityksessä momentille 30.20.47 elintarvikevientiä edistäviin toimiin, kuten

- Vientitoimintojen ekosysteemin muodostaminen, pysyvän toimintamallin rakentaminen ja sen toimeenpano
- Kansainvälisen liiketoiminnan strateginen johtajavalmennus ruoka-alalla
- Bio- ja kiertotalouden teemasuurlähettilään ruoka-asiantuntija
- Ruokamaakuvan ja ruokamatkailun vahvistaminen ja viestintä
- Osallistuminen Osakan maailmannäyttelyyn

Jakelu Eduskunta, Kaisa Iso-Sipilä